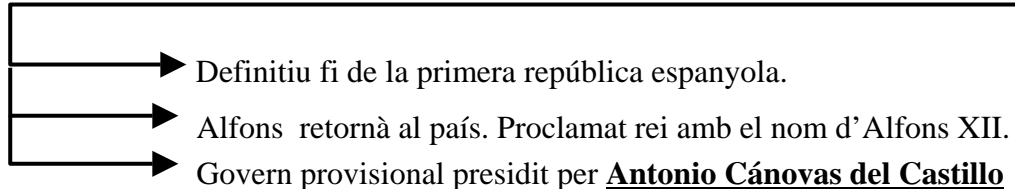

1. ELS FONAMENTS DE LA RESTAURACIÓ

- desembre de 1874: **Alfons de Borbó**, amb el suport de **Cánovas**, signà el **Manifest de Sandhurst**.

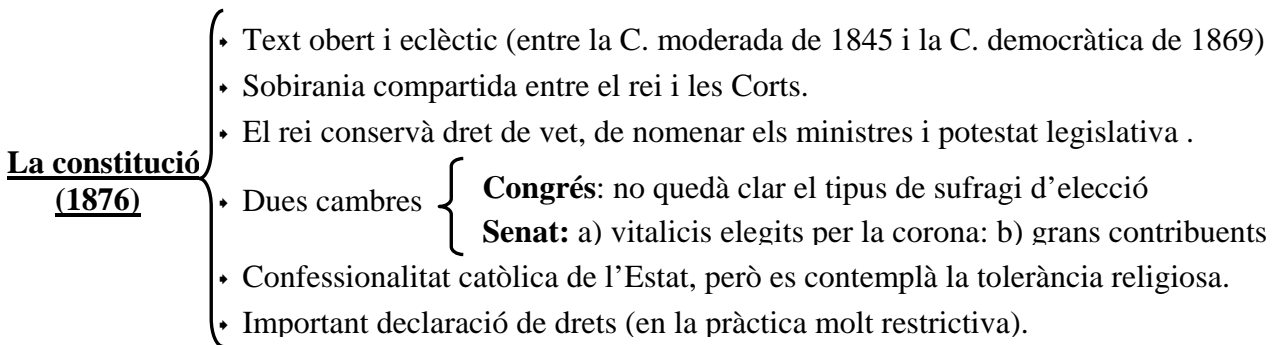

- desembre de 1874. **Cop del general Martínez Campos** que acabà amb el govern de Serrano

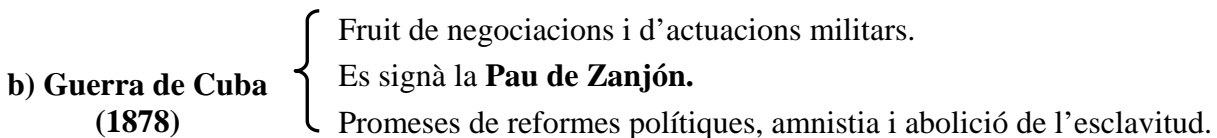
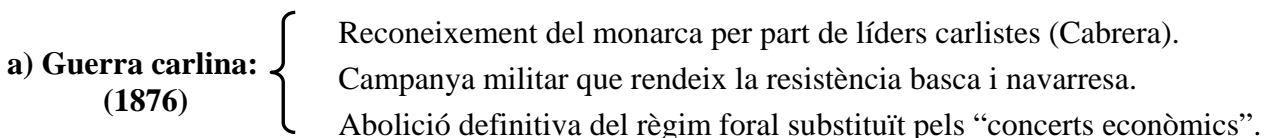

1.1. LA CONSTITUCIÓ DE 1876 I EL FINAL DELS CONFLICTES BÈL·LICS.

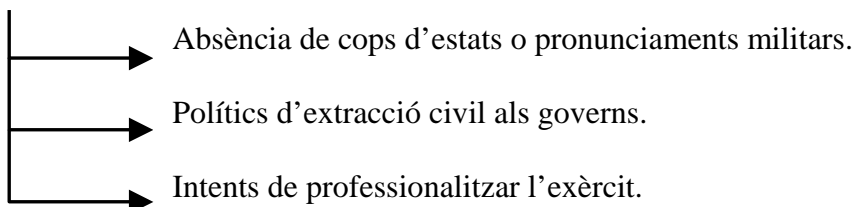
- **El nou sistema: monarquia parlamentària liberal, conservadora i poc democràtica**

El final del conflictes bèl·lics:

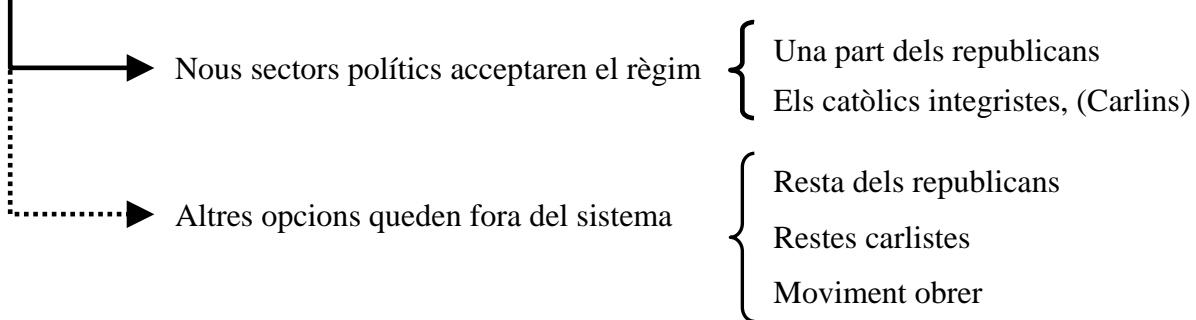
- **L'exèrcit** assumirà un paper menys actiu a la política. **Preeminència del poder civil.**

2. L'oposició al sistema polític

- L'oposició al sistema de la Restauració { **Integració** dins el sistema a l'oposició més acomodaticia.
Marginació i persecució dels elements més radicals.

- Durant els governs Sagasta s'ampliaren les llibertats polítiques, el 1890 s'establí el sufragi universal.

- Republicans. { Important presència als nuclis urbans, entre la petita burgesia.
Divisions internes entre **unitaris** (Salmerón) i **federalistes** (Pí i Margall).
Una part entrà al joc polític: **Partit possibilista** (Emilio Castelar).
Els més radicals intentaren el pronunciament: P. República Progresista (Ruiz Zorrilla)
A partir de 1893 es creà la **Unió republicana**.

- Carlins { Decadència després de la seva derrota de 1876.
Divisions internes { **Partit Tradicionalista** dirigit per **Nocedal**. (1888)
Integració en altres opcions (catòlics, nacionalistes)
No s'integren i opten per l'exili i la conspiració.

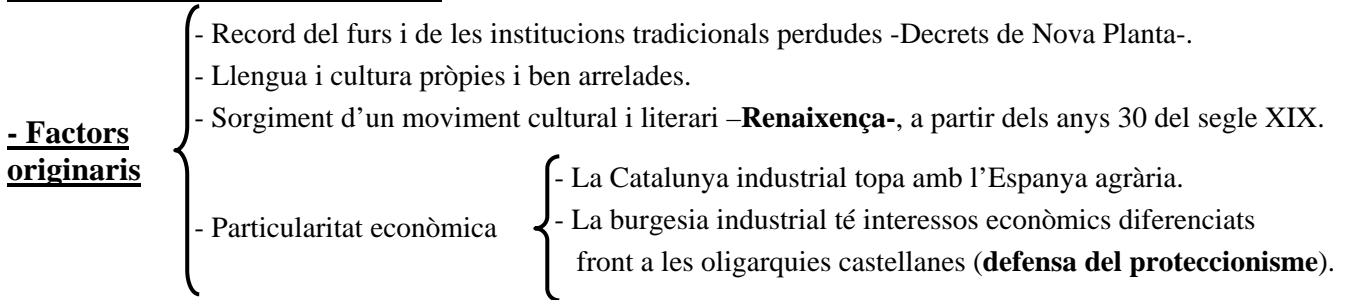
- Moviment obrer { La classe treballadora manté unes condicions laborals i de vida extremes
Força repressió dels primers anys de la Restauració. (Actuació a la clandestinitat)
Tendència **anarquista** (majoritària a la Península) i tendència **marxista (socialistes)**
Anarquistes { Predominant a la Península: Catalunya i a Andalusia.
Dins l'anarquisme existí una opció violenta (**Acció directa**):
"La Mano Negra", atemptat: Liceu (1893), Cánovas (1897)
La resposta repressiva (**procés de Montjuïc...**) debilità el moviment.
Socialistes { Limiten la seva presència a Madrid, Astúries i Bilbao.
Pablo Iglesias fundà, el 1879, el **PSOE**.
Lent creixement
El 1888 es fundà la Unió General de Treballadors, l'**UGT**

Nacionalisme.

Al llarg del segle sorgiran opcions polítiques que evolucionaran des del regionalisme al **nacionalisme**.

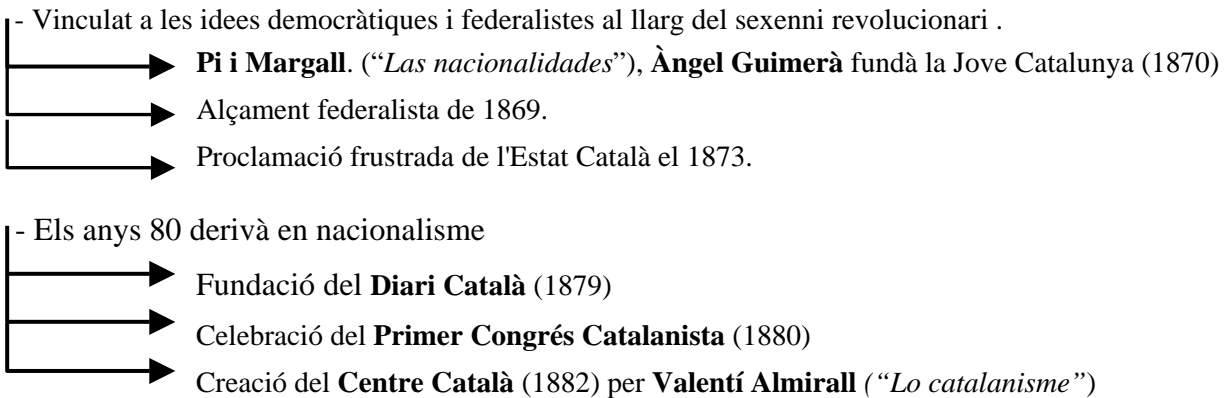
3. Els nacionalismes perifèrics.

3.1. El nacionalisme català:

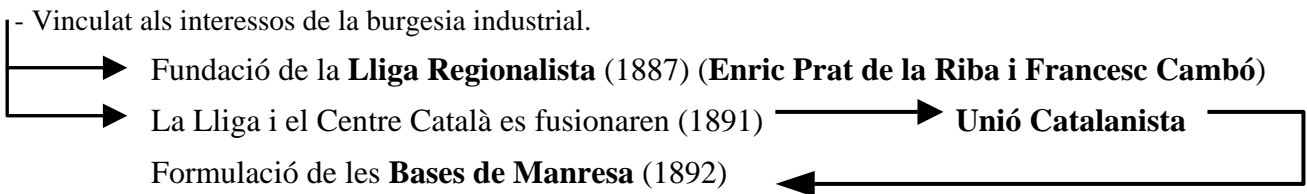

- Component ideològic i desenvolupament.

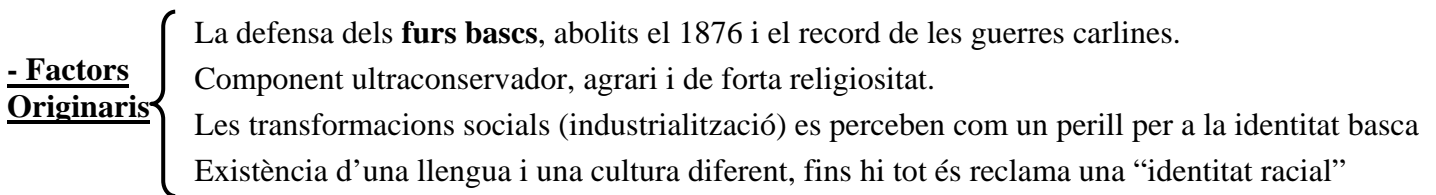
a) Un catalanisme popular:

b) Un catalanisme conservador:

3.2. Els inicis del nacionalisme basc:

- Ideologia: Tradicionalisme i integrisme catòlic, antiliberal i antisocialista.

- El 1895 **Sabino Arana**, fundà el **Partit Nacionalista Basc** –PNB-.
 - Fort conservadorisme tradicionalista foralista (“*Déu i La llei vella*”)
 - Al 1898 moderà el seu missatge i s'estén a la burgesia ciutadana i industrial.
 - Aparició de dues tendències
 - Autonomista i reivindicativa davant el govern central.
 - Sobiranista i independentista.

A Galícia, València i Mallorca sorgirà unes corrents nacionalistes menys polítiques i més pròximes al regionalisme regeneracionista.

4. EL DESASTRE DE 1989.

Antecedents:

- Darreres colònies espanyoles: Cuba, Puerto Rico, Filipines i alguns arxipèlags al Pacífic.
- Poca penetració espanyola en les Filipines.
- Aparició d'un moviment independentista a Cuba i a les Filipines.
- Conflicte entre Cuba i la metròpoli: **Guerra llarga o dels 10 anys (1868-1878)**
↳ **La Pau de Zanjón (1878)** realitza unes promeses d'autonomia no complides.
- L'oligarquia espanyola amb interessos a Cuba no acceptà el fi de l'esclavisme i l'autonomia.
- El comerç de l'illa es relacionava principalment amb els EE.UU.
- EE.UU manifestà un interès creixent en l'illa de Cuba i per l'expansió pel Pacífic.

El conflicte Cubà.

Fracassà l'intent de l'Antoni Maura de concedir autonomia a l'illa. (1893)

Intents dels EE.UU de comprar l'illa de Cuba.

El **1895** alçament cubà (*grito de Baire*) dirigit per **Antonio Maceo, José Martí i Máximo Gómez.**

↳ Inici de la guerra.

Les tropes espanyoles, dirigides pel general **Valerià Weyler** inicien una gran repressió.

El 1897 Sagasta concedí, tardanament, l'autonomia a Cuba i Puerto Rico..

Al abril de 1898 els EE.UU declaren la guerra a Espanya aprofitant l'enfonsament **del Maine.**

La flota espanyola comandada per l'almirall Cervera ve ser enfonsada a Santiago de Cuba.

El conflicte a les Filipines.

Moviment independentista dirigit per **José Rizal, Andrés Bonifacio i Emilio Aginaldo.**

Inici de la guerra al 1895. El general Polavieja executà a José Rizal.

Insurrecció controlada al 1897.

Intervenció americana.(abril de 1898)

Derrota estrepitosa espanyola a la batalla de Cavite.

Fi de la guerra i pèrdua de les colònies.

- Se signen els **tractats de París:**

- Cuba, Puerto Rico i Filipines passen a mans dels Estats Units.

- Les Marianes, Carolina i Palos a Alemanya.

- Més de 40.000 soldats espanyols morts. (200.000 afectats)
- Interessos comercials greument afectats.
- **Crisi ideològica, consciència de humiliació nacional, malestar a l'exercit, antimilitarisme.**

LA SOCIETAT ESPANYOLA AL SEGLE XIX.

- Aristocràcia.
- Clergat.
- Burgèsia.
- Camperols.

EL MOVIMENT OBRER.

Anys 40: { 1840 neix la primera associació de caràcter sindical. Societat de teixidors (Barcelona)
Associacions d'ajuda mútua d'àmbit local i comarcal amb un reduït nombre d'associats.

Anys 50: { Penetració de les idees del **socialisme utòpic** (Fourier i Cabet...) **1855 Primera vaga general.**
Suport de la classe obrera a les tendències demòcrates i republicanes federals.

Sexenni: { - Creixement organització del moviment obrer aprofitant les llibertats polítiques del sexenni.
- Vinculació als pressupostos de la **Primera Internacional AIT** (1864).
- 1870 fundació de la **Federació Regional Espanyola** (FRE) de la AIT.
- 2 tendències { **Anarquista.** Introduïda per l'internacionalista italià G. Fanelli (majoritària).
Marxista: Introduïda pel cunyat de Marx, Paul Lafargue (minoritària).
- Participació anarquista al moviment insurreccional cantonalista (Alcoi)
- Enfrontament entre les dues tendències.
- Al 1872 el grup de Madrid, de tendència marxista, és expulsat de la FRE.
- El moviment serà reprimit després del cop de Pavia que donà fi al sexenni.

El moviment obrer a la restauració.

- Forta repressió dels primers anys de la Restauració. (Actuació a la clandestinitat)
- El 1881 es fundà la Federació de Treballadors de la Regió Espanyola. (FTRE)
 - **La tendència anarquista** predominà a la Península: Catalunya, Andalusia i Aragó.
- Dins l'anarquisme existí una opció violenta (Acció directa) { "La Mano Negra",
Atemptat al Liceu (1893),
Assassinat de Cánovas (1897)
- La resposta repressiva (procés de Montjuïc...) debilità el moviment.

A Catalunya es donà un moviment apolític i purament sindical: "Les Tres Classes de Vapor"

- **El socialisme marxista** limità la seva presència a Madrid, Astúries i Bilbao.
- **Pablo Iglesias** fundà a Madrid el **PSOE**. (1879) Participà a la Segona Internacional (1889)
- El 1888 es fundà la Unió General de Treballadors, l'**UGT**.
- Lent creixement del socialisme: manifestacions pacífiques, peticions de reducció de jornada.
- Creació de societats obreres de miners i metal·lúrgica al nord d'Espanya: Biscaia i Astúries.
 - A partir de 1883 aparició dels **cercles catòlics** partidaris de la cooperació obrers patrons.